

**ВИКОРИСТАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ПЕДАГОГІЧНИХ
ТЕХНОЛОГІЙ У ПРОЦЕСІ ФОРМУВАННЯ УПРАВЛІНСЬКОЇ
КУЛЬТУРИ СПОРТИВНИХ МЕНЕДЖЕРІВ**

Красновський А. В.,

*здобувач третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти
Приватного вищого навчального закладу
«Міжнародний економіко-гуманітарний університет
імені академіка Степана Дем'янчука» (м. Рівне, Україна)*

Науковий керівник: Красовська О. О.,

*доктор педагогічних наук, професор,
завідувач кафедри теорії та методик початкової освіти
Приватного вищого навчального закладу
«Міжнародний економіко-гуманітарний університет
імені академіка Степана Дем'янчука» (м. Рівне, Україна)*

***Анотація.** Статтю присвячено розв'язанню актуальної педагогічної проблеми формування управлінської культури спортивних менеджерів у професійній підготовці засобами інноваційних технологій. Ефективність педагогічного процесу автор вбачає у впровадженні інноваційних освітніх технологій: проєктних, інтерактивних, контекстних, кейс-методу, коучингових, фасилітації, зворотного зв'язку. Такий підхід залучає студентів до вирішення управлінських проблем у галузі спорту, сприяє розвитку метакогнітивних навичок і широкого кола компетентностей.*

***Ключові слова:** педагогічні технології, управлінська культура, спортивні менеджери, педагогічний процес.*

***Abstract.** The article is devoted to the solution of the current pedagogical problem of the formation of the management culture of sports managers in professional training by means of innovative technologies. The author sees the effectiveness of the pedagogical process in the implementation of innovative educational technologies: project, interactive, contextual, case method, coaching, facilitation, feedback. This approach involves students in solving managerial problems in the field of sports, promotes the development of metacognitive skills and a wide range of competencies.*

***Keywords:** pedagogical technologies, managerial culture, sports managers, pedagogical process.*

Вступ. Дослідження проблеми формування управлінської культури майбутніх спортивних менеджерів у професійній підготовці із застосуванням інноваційних технологій навчання в закладі вищої освіти спричинено тими динамічними перетвореннями, що відбуваються в економічній, політичній, соціальній сферах нашої країни загалом й у сфері управлінської освіти зокрема. Ці зміни висувають підвищені вимоги до професійних якостей майбутнього спортивного менеджера, серед яких найважливіше місце посідають навички використання набутих знань, адаптації до нових потреб управлінської галузі, відповідальної, активної дії та швидкого прийняття рішення, командної співпраці, лідерських якостей, прийняття вважених управлінських рішень, відкритості до інноваційних знань та критичного мислення, вміння володіти дієвими інструментами стимулювання працівників установи, організації та регулювання міжособистісних взаємин, здійснення ефективних комунікацій у різних сферах діяльності організації тощо.

За своїм змістом управлінська культура фахівця зі спортивного менеджменту характеризується його успішністю в організації та реалізації управлінського процесу, реалізації управлінської праці, застосуванні управлінської техніки, а також низкою вимог, що висуваються до управлінських систем і працівників та відповідають нормам, а також принципам суспільної моралі, права, етики, естетики. Відтак, управлінську культуру спортивного менеджера варто розглядати як системну узагальнювальну якість будь-якої діяльності в управлінні, що включає якісні особистісні риси керівника, а також особливості його праці. Важливість ефективної професійної підготовки майбутніх спортивних менеджерів визначено в чинній нормативно-правовій базі України (Закони України «Про освіту», «Про вищу освіту», Стратегія розвитку вищої освіти в Україні на 2022-2032 роки).

Аналіз останніх досліджень. Фундаментальним теоретико-методичним підґрунтям проблеми формування управлінської культури майбутніх спортивних менеджерів у професійній підготовці є наукові праці вітчизняних і зарубіжних учених, у яких виокремлено такі напрями розв'язання окресленого питання: теоретико-методологічні засади університетської підготовки майбутніх магістрів (Н. Батечко, Н. Волкова, О. Дубасенюк, І. Зязюн, І. Підласий, Ю. Рашкевич, С. Сисоєва); теорія і практика професійного становлення майбутнього спортивного менеджера в закладах вищої освіти (Т. Коваль, Т. Колбіна, О. Мармаза, О. Набока, В. Нагаєв, Т. Поясок, В. Стрельников та ін.); різні аспекти фахової підготовки майбутніх спортивних менеджерів – формування управлінських, ключових компетенцій (Л. Афанасьева, Г. Лоїк), управлінських навичок (Л. Сергеева), лідерських якостей (О. Самохвал), готовності до управлінської діяльності (С. Тарасова); використання інтерактивних і цифрових

технологій у підготовці спортивних менеджерів (Т. Коваль, Г. Лоїк, Г. Локарева, Д. Миценко, О. Тютюнник).

Визначення мети та завдань дослідження. Мета статті – розв’язання актуальної педагогічної проблеми формування управлінської культури спортивних менеджерів у професійній підготовці засобами інноваційних технологій. Досягнення мети передбачає *розв’язання завдань дослідження*:

- систематизувати шляхи залучення студентів до вирішення управлінських проблем у галузі спорту, сприяє розвитку метакогнітивних навичок і широкого кола компетентностей;

- визначити оптимальні дидактичні підходи до формування управлінської культури спортивних менеджерів;

- класифікувати інноваційні технології формування управлінської культури спортивних менеджерів.

Результати досліджень. У процесі наукових пошуків установлено, що у попередніх дослідженнях не враховувалися можливості системної фахової підготовки із використанням освітніх інноваційних технологій, що розкриває широкі можливості щодо реалізації нашого дослідження та дозволяє виділити такі суперечності між:

- потребою суспільства в конкурентоспроможних фахівцях-управлінцях галузі спорту та недостатнім рівнем їхньої управлінської культури;

- потенціалом змісту університетського навчання до формування управлінської культури в майбутніх фахівців із спортивного менеджменту та недостатнім рівнем його реалізації в умовах закладів вищої освіти;

- необхідністю практичного вирішення проблеми формування управлінської культури майбутніх спортивних менеджерів та відсутністю відповідної педагогічної технології, що забезпечує її формування.

Практична реалізація визначеного завдання залежить насамперед від загальної культури фахівця здатного вільно орієнтуватися в соціальних і природних умовах, розуміти особливості розвитку культури, оволодівати науковою інформацією. Професіонал у галузі менеджменту має глибоко усвідомлювати місце й роль управлінських процесів і систем у світовому культурному просторі, поєднувати глибокі фундаментальні теоретичні знання й практичну підготовку. Загальна культура управлінця розглядається як діалектична інтегрована єдність цінностей: цінностей-цілей і цінностей-мотивів, цінностей-знань, технологічних цінностей, цінностей-властивостей, цінностей-відношень. Вони визначають модель управлінської культури, спрямовують і коригують у соціальному, духовному, професійному й особистісному просторі діяльність державного службовця [2].

Як зазначають дослідники ефективним є п'ять навчальних підходів формування управлінської культури :

– проблемно-орієнтоване навчання – підхід, який залучає студентів до вирішення проблем у реальному світі для розробки «глибокої основи фактологічних знань і розуміння цих знань у контексті концептуальної основи ... для полегшення розвитку метакогнітивних навичок»;

– кооперативне навчання – підхід, який організовує навчання, використовуючи невеликі групи навчання, в яких студенти працюють разом для досягнення цілей навчання;

– навчання на основі проекту – це підхід, який зосереджує увагу на центральних концепціях та принципах дисципліни, об'єднує студентів для вивчення проблемних питань та інших значущих завдань;

– громадське навчання – підхід, який забезпечує практичне застосування нових знань і навичок до потреб у громаді через проекти та заходи;

– навчання на робочому місці – такий підхід, за яким відбувається навчання на робочих місцях, або робочі місця інтегруються зі змістом занять в аудиторіях.

Базовими формами і *технологіями контекстного навчання* є: навчальна діяльність академічного типу (лекційні, семінарські, практичні, лабораторні заняття, самостійна та індивідуальна робота); квазіпрофесійна діяльність (ділові ігри, ігрові форми занять); навчально-професійна діяльність (науково-дослідницька робота, виробнича практика).

До *імітаційних технологій контекстного навчання* належать імітаційні вправи, аналіз виробничих ситуацій, тренінги. *Імітаційні технології* можна класифікувати на операційно-рольові і навчальні; різновиди імітаційних технологій контекстного навчання: операційно-рольові, навчально-ділові, проблемно-орієнтовані, навчально-рольові та навчально-педагогічні ігри.

Коучинг – це сучасна технологія, яку створили для розвитку потенціалу людей і команд, задля досягнення цілей та докорінної зміни моделей поведінки, що призводить до розкриття внутрішнього потенціалу особистості.

Технології тьюторського супроводу в середовищі ЗВО передбачають такі дії: обговорення спільно зі здобувачем замовлення на самоосвіту на основі аналізу його освітніх та особистісних запитів; надання допомоги здобувачу у виявленні власних потреб у придбанні тих чи інших компетентностей, саморозвитку і самореалізації; супровід його за індивідуальною траєкторією в просторі ЗВО; допомога здобувачу у використанні різноманітних освітніх ресурсів, в тому числі, за межами ЗВО, для задоволення індивідуальних потреб.

Висновки. Отже, ефективність процесу формування управлінської культури майбутніх спортивних менеджерів ми вбачаємо у впровадженні інноваційних освітніх технологій: проєктних, інтерактивних, контекстних, кейс-методу, методу «мозкової атаки», методу коучингу, фасилітації, зворотного зв'язку [1]. У процесі підготовки менеджерів спорту крім традиційних лекційних, семінарських, практичних занять та самостійної роботи доцільно використовувати такі організаційні форми як лекція-тренінг, проблемна лекція, лекція-дискусія, семінар-конференція, ділові та рольові ігри, тренінг та інші. Перспективи подальших досліджень вбачаємо в розробленні педагогічних інструментів формування складових управлінської культури майбутніх спортивних менеджерів у середовищі закладу вищої освіти.

ЛІТЕРАТУРА

1. Ажиппо О., Корольова М. Технологія формування управлінської компетентності майбутнього менеджера фізичної культури. *Слобожанський науково-спортивний вісник*. № 5(79). 2020. С. 5-11. 2. Бурдонос Л.І., Малишко В.В. Менеджмент і маркетинг в освіті: навчально-методичний посібник. Переяслав-Хмельницький. 2019. 90 с. 3. Дудар Т. Г., Мельниченко В. В. Інноваційний менеджмент: навч. посіб. Тернопіль: Економічна думка, 2008. 250 с. 4. Кайданович Ю.С. Формування управлінської культури державного службовця в галузі освіти. *Практика та досвід*. № 12. 2011. С. 103-106. 5. Міськова Н.М. Інноваційні технології управлінської діяльності в системі функціонування закладів загальної середньої освіти України. *Технології організаційно-управлінської та освітньої діяльності в початкових класах Нової української школи в умовах інтеграції України до Європейського Союзу*: монографія / заг. ред. О. О. Красовської. Рівне: видавець О. Зень. 2023. С. 11-47.

УДК 378:331.108.2-057.212

ПРОФЕСІЙНА ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ ЛІКАРІВ- СТОМАТОЛОГІВ ЗАСОБАМИ ІНТЕНСИВНИХ ОСВІТНІХ ТЕХНОЛОГІЙ

Наумчук П. М.,

*здобувач третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти
Приватного вищого навчального закладу
«Міжнародний економіко-гуманітарний університет
імені академіка Степана Дем'янчука» (м. Рівне, Україна)*